

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри

проф. Г. В. Лаврик

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Теорія і практика медіації (посередництво)»

Освітня програма/ спеціалізація	«Право» <i>(назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	08 Право <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	магістр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри, протокол від 29 серпня 2022 року № 1.

ПОЛТАВА – 2022

Укладач:

Волошина Я. Л. – доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к. ю. н.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 Право
д. ю. н., професор

 _____ Галина ЛАВРИК

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	8
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	16
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	54
Розділ 6. Інформаційні джерела	59
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	64

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» для студентів спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» освітнього ступеня магістр з права

Опис навчальної дисципліни
Місце в структурно-логічній схемі підготовки   - пререквізити (Prerequisite) (навчальні дисципліни, які є базовими для вивчення даної навчальної дисципліни): «Адміністративна процедура», «Професійна етика»;- постреквізити (Postrequisite) (навчальні дисципліни, для яких дана навчальна дисципліна є базовою): «Теорія і практика Європейського суду з прав людини», «Юридичні інновації».
Мова викладання – українська.
Статус дисципліни – обов'язкова.
Курс/семестр вивчення дисципліни – 1 курс, 2 семестр (2-й семестр 5-го року навчання)
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів – 3 кредити ЄКТС, 2 модулі.
Денна форма навчання: кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>90 год.</u>
– лекції: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>18 год.</u>
– семінарські заняття: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>14 год.</u>
– самостійна робота: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>58 год.</u>
– вид підсумкового контролю: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>ПМК (залік)</u>
Заочна форма навчання: кількість годин: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>90 год.</u>
– лекції: 1 семестр – <u>2 год.</u> , 2 семестр – <u>10 год.</u>
– семінарські заняття: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>6 год.</u>
– самостійна робота: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>74 год.</u>
– вид підсумкового контролю: 1 семестр <u> </u> , 2 семестр – <u>ПМК (залік)</u>

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретичні та практичні основи вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації); розуміння статусу учасників медіації, змісту майстерності медіатора, сутності медіаційної процедури; засвоєння нормативних основ регулювання медіації, особливостей застосування медіації в окремих сферах суспільних відносин і юридичної практики; визначення перспектив розвитку медіації в Україні та сучасному світі.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення історичних витоків альтернативного вирішення спорів, основних видів і принципів, моделей медіації;
- розуміння сутності та типів конфлікту, стратегій поведінки в конфлікті у професійній діяльності правника, шляхів врегулювання конфлікту;
- формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретичні та практичні основи вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації);
- розуміння статусу учасників медіації, змісту майстерності медіатора, сутності медіаційної процедури;
- засвоєння нормативних основ регулювання медіації, виявлення особливостей застосування медіації в окремих сферах суспільних відносин і юридичної практики;
- визначення ролі посередництва і переговорів у врегулюванні та трансформації конфлікту;
- засвоєння теоретичних підходів щодо управління конфліктом та оформлення домовленостей у його вирішенні у професійній діяльності юриста;
- окреслення перспектив розвитку медіації в Україні та сучасному світі.

Навчальна дисципліна покликана сприяти оволодінню майбутніми фахівцями сукупністю відповідних компетентностей, а також формуванню та розвитку здатності здійснювати правозастосовчу діяльність.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 1).
2.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 4).	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (РН 17).
3.	Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7).	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН 2).
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК 6).	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
5.	Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів (СК 8).	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН 7).

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
6.	Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК 13).	Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (РН 16).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства Протокол засідання кафедри від «29» серпня 2022 року № 1.

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Загальна теорія медіації

Тема 1. Поняття та правова природа медіації

Історичний аспект виникнення та розвитку інституту медіації. Посередництво як спосіб урегулювання конфліктів у країнах стародавньої цивілізації – Фінікії та Вавилоні. Медіація в країнах Стародавнього Сходу та Азії. Суспільно-правовий інститут посередництва у Стародавній Греції. «Медіабельність» у Стародавньому Римі. Медіація у період середньовіччя. Посередництво у німецьких кодексах звичаєвого права. Медіація на українських землях Великого князівства Литовського (XV–XVI ст.). Медіація у країнах англо-саксонського права. США як засновник медіації. Історичний аспект розвитку інституту медіації в Європі. Історичні передумови впровадження медіації в Україні. Сучасне розуміння медіаційної процедури.

Дискурс наукових досліджень поняття медіації. Теоретичні підходи науковців до визначення поняття «медіація». Медіація як один із ефективних альтернативних способів вирішення конфліктів. Основні ознаки медіації: наявність правового спору між сторонами; вирішення спору та винесення рішення безпосередньо сторонами; наявність третьої особи – медіатора; наявність медіаційної угоди. Основні складові медіаційної процедури. Переваги та недоліки медіації, їх характеристика.

Тема 2. Принципи, види та моделі медіації

Поняття принципів медіації як альтернативного способу захисту прав людини і громадянина. Основні принципи та засади медіації: добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації. Зміст принципу добровільності медіації як основоположного та визначального принципу. Конфіденційність процесу медіації. Зміст і сутність принципу нейтральності медіатора в межах процедури

посередництва у вирішенні спорів. Зміст та значення принципу самовизначення сторін медіації.

Характеристика видів медіації. Пряма (безпосередня) медіація. Непряма («човникова») медіація. Класифікація медіації за сферою виникнення конфліктної ситуації: сімейна медіація; медіація в адміністративних справах; медіація у галузі корпоративного управління; комерційна медіація. Фасилітаційна або класична медіація, її сутність і особливості. Оціночна медіація. Медіація з однією стороною. Превентивна медіація як спосіб досягнення домовленостей, а не вирішення конфлікту.

Моделі медіації: позасудова, присудова та судова. Моделі медіації за суб'єктністю медіатора: юрисдикційна та позаюрисдикційна. Загальна характеристика основних моделей медіації: класичної, розрахункової, оціночної, терапевтичної. Моделі медіації за метою медіації: спрямована на повне вирішення спору; спрямована на часткове вирішення конфлікту або зміну предмету спору; спрямована на аудит спору та оцінку перспектив його рішення. Стимулятивна, трансформативна, наративна, гуманістична, директивна моделі медіації та їх характеристика.

Тема 3. Нормативне регулювання медіації

Медіація в українському праві. Загальна характеристика і основні положення Закону України «Про медіацію». Указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011 «Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні». Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації).

Міжнародні стандарти медіації. Європейські стандарти медіації. Конвенція ООН «Про міжнародні угоди за результатами медіації» (Сінгапурська Конвенція) від 7 серпня 2019 року. Керівні принципи для покращення виконання наявних рекомендацій щодо медіації у сімейних та цивільних справах від 7 грудня 2007 року (Європейська комісія з питань ефективності правосуддя (СЕРЕЈ)). Директива 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 року «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах». Типовий закон ЮНСІТРАЛ про міжнародний торговий арбітраж від 21 червня 1985 року.

Рекомендація № R (78) 8 Комітету міністрів про юридичну допомогу та консультації від 2 березня 1978 року. Рекомендація № R (81) 7 відносно шляхів полегшення доступу до правосуддя запропоновано заохочувати застосування примирення сторін і медіацію від 14 травня 1981 року. Рекомендація № R (86) 12 Комітету

Міністрів Ради Європи державам-членам щодо заходів з попередження і зменшення надмірного робочого навантаження в судах від 16 вересня 1986 року. Рекомендація № R (98) 1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в сімейних справах від 21 січня 1998 року. Рекомендація № R (99) 19 Комітету міністрів державам-членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах від 15 вересня 1999 року. Рекомендація Rec (2001) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами й сторонами-приватними особами від 5 вересня 2001 року. Рекомендація Rec (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в цивільних справах від 18 вересня 2002 року. Рекомендація Rec (2004) 6 Комітету міністрів державам-членам щодо вдосконалення національних засобів правового захисту від 12 травня 2004 року.

Тема 4. Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація або підготовка до медіації як процес налагодження контактів зі сторонами. Етапи фази премедіації: ініціювання медіації, формування у сторін конфлікту розуміння процедури медіації, визначення запиту сторін на медіацію, збір інформації та попередня діагностика конфлікту, підготовка до медіаційних переговорів. Ознайомлення сторін спору з особливостями процедури медіації як завдання медіатора. Особливості створення атмосфери довіри. Комфорт та психологічний клімат як важлива умова медіаційної процедури.

Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Пошук та оцінка варіантів рішення. Оформлення домовленостей. Укладання та підписання медіаційної угоди.

Постмедіація як факультативна стадія медіаційної процедури. Основні переваги постмедіаційної стадії. Основні завдання постмедіаційної стадії: обговорення зі сторонами результатів медіаційної процедури, її аналіз з точки зору відповідності очікуванням сторін, затвердження угоди за результатами медіації, вирішення питання про долю розгляду справи іншими компетентними органами, узгодження порядку виконання медіаційної угоди, моніторинг виконання медіаційної угоди.

Основні правила проведення медіаційної процедури. Основні техніки медіації: техніка постановки запитань, техніка «Кільце».

Основні види запитань: відкриті та закриті, прості та складні (множинні), уточнювальні та доповнювальні, альтернативні та сугестивні, гіпотетичні (циркулярні), зустрічні, риторичні, навідні. Прийоми активного слухання: невербальна та паравербальна комунікація; уточнення інформації та прояснення фрази, слова; переформулювання; рефразування; резюмування; парафраз; віддзеркалення почуттів; рефреймінг; центрування; вчасне мовчання; припинення внутрішнього діалогу та максимальне фокусування уваги.

Методи медіації: встановлення рапорту, відокремлення людини від проблеми, рух від позицій до потреб та інтересів, зосередження на інтересах, напрацювання взаємовигідних варіантів, перевірка варіантів на реалістичність, використання об'єктивних критеріїв, робота з альтернативами.

Особливості практичного застосування медіації.

Тема 5. Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту

Ознаки та правова природа медіаційної угоди. Зміст угоди за результатами медіації. Обов'язкові реквізити та форма медіаційної угоди (угоди про примирення). Основні умови укладення медіаційної угоди. Істотні умови медіаційної угоди. Характерні риси медіаційної угоди як різновиду правочину або цивільно-правового договору. Медіаційна та мирова угода при врегулюванні правових спорів. Відмінності медіаційної угоди від мирової угоди.

Різновиди медіаційних угод. Медіаційне застереження як положення про можливість застосування медіації. Медіаційні застереження: загальне застереження; застереження про медіацію як факультативний спосіб розгляду спору; застереження про медіацію, обмежену певним терміном. Поняття медіаційного договору, загальна характеристика його істотних умов. Значення медіаційного договору у вирішенні конфлікту. Договір, укладений за результатами медіації, як закріплення домовленостей сторін медіації.

Умови і порядок виконання угоди, укладеної за результатами медіації. Захист прав у разі порушення умов медіаційної угоди. Правові наслідки невиконання медіаційної угоди. Примусове виконання договору за результатами медіації.

Тема 6. Учасники та сторони медіації

Медіація – окремий інститут права. Право на медіацію: зміст і особливості реалізації. Суб'єкти права на медіацію. Загальна

характеристика правовідносин у медіації. Механізми регулювання діяльності медіаторів.

Медіатор як суб'єкт проведення медіації, його правовий статус. Єдиний реєстр медіаторів України (ЄРМУ) як електронна база даних осіб, які набули право на зайняття діяльністю у сфері медіації. Основні вимоги до професії медіатора. Відповідальність медіатора: види, підстави та порядок притягнення. Основні критерії психологічного профілю медіатора. Роль медіатора у процедурі медіації. Основні функції медіатора. Медіатор як менеджер процесу.

Сторони медіації. Правові умови участі сторін у медіації. Угодоздатність як вольова характеристика сторони медіації. Особливості участі фізичної особи в медіації. Юридична особа як сторона медіації. Особливості правового статусу суб'єкта владних повноважень як сторони медіації. Правовий статус сторін медіації. Основні права та обов'язки сторін медіації. Морально-психологічні умови участі сторони в медіації. Критерії ефективності медіаційної процедури. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів. Переговори як комплекс різних видів діяльності. Психологічна готовність сторін до переговорів та співробітництва. Роль медіації» для сторін конфлікту.

Представництво інтересів сторін у медіації. Особливості участі представника в медіації. Участь захисника у медіації.

Роль медіатора та учасників у процесі медіації. Роль медіатора у процедурі вирішення конфлікту.

Тема 7. Професійна компетентність медіатора

Медіатор як професія. Поняття компетентності медіатора. Конфліктологічна компетентність медіатора. Комунікативна компетентність медіатора. Процедурна компетентність медіатора. Рефлексивна компетентність медіатора. Правова компетентність медіатора.

Техніки медіатора. Активне слухання – навичка медіатора «слухати і чути». Невербальна комунікація як система знаків. Поняття невербальної (несловесної) комунікації та її види. Мистецтво постановки запитань у медіації. Техніка правильного ставлення запитань. Перефразування (переформулювання) – базовий інструмент медіатора. Загальнолюдські емоції та емоції в діяльності медіатора. Робота з емоціями у процесі медіації.

Кваліфікаційні вимоги до медіатора. Основні компетенції медіатора: комунікативна компетенція, аналітичне мислення та дослідження інтересів сторін, емоційна компетентність, переговорна

компетентність. Компетентності медіатора як поєднання знань, розуміння, цінностей, навичок і умінь.

Тема 8. Етика медіаційної процедури

Етичні засади медіації. Самовизначення – фундаментальний принцип медіації. Безсторонність медіатора як центральна концепція у процесі медіації. Конфлікт інтересів у медіації. Основні стандарти та принципи акредитації медіаторів. Вибір медіатора – невід’ємне право сторін медіації. Конфіденційність у професійній діяльності медіатора. Медіатор – гарант справедливості процесу медіації. Механізми саморегулювання у медіаторській спільноті.

Етичні основи професійної діяльності медіатора. Кодекс професійної етики медіаторів від 19 лютого 2022 року. Основні принципи професійної етики медіатора: незалежність, нейтральність, неупередженість, конфіденційність, добровільність, самовизначення, відповідальне ставлення до підтримання належного рівня професійної компетентності, етика взаємодії між медіаторами. Етичні аспекти винагороди та реклами діяльності медіатора. Відповідальність медіатора за порушення професійної етики.

Європейський кодекс етики медіаторів. Компетентність та призначення медіатора. Винагорода медіатора та інші витрати на проведення медіації. Маркетинг та просування послуг медіації. Незалежність і безсторонність медіатора. Обставини призупинення процедури медіації. Етичні аспекти процедури медіації та врегулювання конфлікту. Етична сторона укладення угоди за результатами медіації.

Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста

Тема 9. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності

Медіація як особливий вид адвокатської діяльності. Особливості участі адвоката у процедурі посередництва в якості медіатора. Моральні та спеціальні вимоги до адвоката-медіатора.

Особливі ознаки участі адвоката у врегулюванні правових спорів у якості медіатора. Надання адвокатом допомоги у врегулюванні юридичних конфліктів. Специфіка надання правової допомоги адвокатом учасникам кримінального провадження при проведенні медіації. Вирішення адвокатом питання щодо «медіабельності» конфлікту (спору).

Роль адвоката у процесі медіації. Участь адвоката у процесі медіації як представника сторони. Участь адвоката у процесі медіації

як суб'єкта здійснення медіаційної процедури. Позитивні та негативні моменти участі адвоката у процесі медіації, їх загальна характеристика.

Тема 10. Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності

Медіація як нова функція нотаріату та особливий вид нотаріальної діяльності. Нотаріус як медіатор. Фундаментальні медіаційні навички для нотаріуса. Функції медіатора при здійсненні нотаріальної діяльності. Особливості участі нотаріуса у процедурі посередництва в якості медіатора. Основні можливості та особливості залучення нотаріусів до сфери медіації.

Роль і значення медіації у нотаріальній діяльності.

Медіація в діяльності нотаріусів України: теорія і практика. Перспективи надання нотаріусами функцій медіації в Україні. Зарубіжний досвід упровадження медіації у нотаріальну діяльність.

Тема 11. Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у судовому процесі

Медіація в діяльності судді. Поняття судової медіації, її особливості та недоліки. Врегулювання спору за участі судді та медіація. Загальні та особливі вимоги до судді-медіатора. Суддя як медіатор у правових спорах.

Можливість поєднання судового процесу та процедури медіації. Актуальна проблеми медіації в юрисдикційному процесі. Медіація у кримінальному процесі України. Особливості медіації у кримінальному провадженні. Медіація в адміністративному судочинстві України. Особливості судової медіації у сфері адміністративного судочинства. Роль процедур медіації у цивільному процесі. Медіація у цивільному процесі: перспективи та міжнародний досвід.

Тема 12. Медіація у діяльності прокурора

Переговори та медіація у кримінальному провадженні. Можливості застосування медіації у сфері прокурорської діяльності. Правові аспекти медіації у кримінальних справах. Прокурорська медіація у кримінальному провадженні.

Інститут медіаторів в органах прокуратури як дієвий спосіб вирішення судових справ. Ініціювання процедури медіації прокурором. Роль прокурора при застосуванні медіації сторонами конфлікту.

Тема 13. Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців

Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця. Медіація на стадії виконання судових рішень. Державний або приватний виконавець як медіатор. Медіативні повноваження виконавця-медіатора, їх загальна характеристика.

Актуальність методів медіації у виконавчому провадженні. Переваги медіації та мирової угоди у виконавчому провадженні. Медіація у виконавчому провадженні: нові виклики та напрями реалізації. Медіація у виконавчому провадженні: міжнародний досвід та перспективи для України.

Тема 14. Медіація у сфері міжнародних відносин

Посередництво та медіація у вирішенні міжнародних конфліктів. Форми медіації на міжнародному рівні. Метод безпосередніх переговорів між посередником-медіатором і сторонами спору. Сутність «човникових переговорів» у сучасних міжнародних відносинах. Колективна медіація як специфічна форма групового посередництва. Основні елементи медіації, які використовуються на міжнародному рівні. Досвід застосування медіації у сфері міжнародних комерційних відносин. ООН, ОБСЄ, СОТ як найвідоміші міжнародні організації-медіатори. Головні досягнення міжнародних медіаційних зусиль ОБСЄ.

Розвиток медіації у сучасному світі. Спільні риси технології медіації та відомої «Гарвардської моделі переговорів». Практика медіації за законодавством зарубіжних країн. Культурно-психологічні чинники, які перешкоджають впровадженню медіації. Сучасні медіативні процеси у світі та особливості їх впровадження в Україні. Медіація в сучасному світі та перспективи її розвитку в Україні.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Модуль 1. Загальна теорія медіації					
1.	Поняття та правова природа медіації	6	2	–	4
2.	Принципи, види та моделі медіації	8	2	2	4
3.	Нормативне регулювання медіації	6	–	–	6
4.	Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації	8	2	2	4
5.	Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту	8	2	–	6
6.	Учасники та сторони медіації	8	2	2	4
7.	Професійна компетентність медіатора	8	2	–	6
8.	Етика медіаційної процедури	8	–	2	6
	Всього	60	12	8	40
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста					
9.	Медіація як особливий вид адвокатської діяльності	6	2	2	2
10.	Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності	4	–	2	2
11.	Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у	6	2	–	4

	судовому процесі				
12.	Медіація у діяльності прокурора	4	–	–	4
13.	Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців	6	2	–	4
14.	Медіація у сфері міжнародних відносин	4	–	2	2
	Всього	30	6	6	18
	Разом:	90	18	14	58

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Модуль 1. Загальна теорія медіації					
1.	Поняття та правова природа медіації	6	–	–	6
2.	Принципи, види та моделі медіації	8	2	–	6
3.	Нормативне регулювання медіації	6	–	–	6
4.	Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації	8	2	2	4
5.	Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту	8	–	–	8
6.	Учасники та сторони медіації	8	–	2	6
7.	Професійна компетентність медіатора	8	2	–	6
8.	Етика медіаційної процедури	8	–	–	8
	Всього	60	6	4	50
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста					
9.	Медіація як особливий вид адвокатської діяльності	6	2	2	2
10.	Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності	4	–	–	4
11.	Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у судовому процесі	6	–	–	6
12.	Медіація у діяльності прокурора	4	–	–	4

13.	Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців	6	2	–	4
14.	Медіація у сфері міжнародних відносин	4	–	–	4
	Всього	30	4	2	24
	Разом:	90	10	6	74

Таблиця 4.4.1. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль 1. Загальна теорія медіації			
Тема 1. Поняття та правова природа медіації			
Лекційне заняття 1 1. Історичний аспект виникнення та розвитку інституту медіації. 2. Медіація як один із ефективних альтернативних способів вирішення конфліктів. 3. Основні ознаки медіації. 4. Основні складові медіаційної процедури. 5. Переваги та недоліки медіації, їх характеристика.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Посередництво як спосіб урегулювання конфліктів у країнах стародавньої цивілізації – Фінікії та Вавилоні. 2. Медіація в країнах Стародавнього Сходу та Азії. 3. Суспільно-правовий інститут посередництва у Стародавній Греції. 4. «Медіабельність» у Стародавньому Римі. 5. Медіація у період середньовіччя.	1, 29-33, 37, 40, 41, 46-51, 59, 60

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		6. Історичний аспект розвитку інституту медіації в Європі. 7. Історичні передумови впровадження медіації в Україні. 8. Сучасне розуміння медіаційної процедури. 9. Дискурс наукових досліджень поняття медіації. 10. Теоретичні підходи науковців до визначення поняття «медіація».	
Тема 2. Принципи, види та моделі медіації			
Лекційне заняття 2 1. Основні принципи та засади медіації. 2. Характеристика видів медіації. 3. Моделі медіації: позасудова, присудова та судова. 4. Загальна характеристика основних моделей медіації.	Семінарське заняття 1 1. Основні принципи та засади медіації. 2. Зміст принципу добровільності медіації як основоположного та визначального принципу. 3. Конфіденційність процесу медіації. 4. Зміст і сутність принципу нейтральності медіатора. 5. Пряма (безпосередня) і непряма («човникова») медіація.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття принципів медіації як альтернативного способу захисту прав людини і громадянина. 2. Зміст та значення принципу самовизначення сторін медіації. 3. Класифікація медіації за	1, 14, 29-33, 37, 47, 51, 52, 54, 57, 59-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	6. Фасилітаційна або класична медіація, її сутність і особливості. 7. Загальна характеристика основних моделей медіації.	сферою виникнення конфліктної ситуації: сімейна медіація; медіація в адміністративних справах; медіація у галузі корпоративного управління; комерційна медіація. 4. Оціночна медіація. 5. Медіація з однією стороною. 6. Превентивна медіація як спосіб досягнення домовленостей, а не вирішення конфлікту. 7. Моделі медіації за суб'єктністю медіатора: юрисдикційна та позаюрисдикційна. 8. Моделі медіації за метою медіації. 9. Стимулятивна, трансформативна, нарративна, гуманістична, директивна моделі медіації та їх характеристика.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
Тема 3. Нормативне регулювання медіації			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в українському праві. 2. Загальна характеристика і основні положення Закону України «Про медіацію». 3. Указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011 «Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні». 4. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації). 5. Міжнародні стандарти медіації. 6. Європейські стандарти медіації. 7. Конвенція ООН «Про міжнародні угоди за результатами медіації»	1, 13, 14, 18, 20-28, 30, 54

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
(Сінгапурська Конвенція) від 7 серпня 2019 року.			
Тема 4. Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації			
Лекційне заняття 3 1. Загальна характеристика медіаційної процедури. 2. Стадії медіації, їх загальна характеристика. 3. Постмедіація як факультативна стадія медіаційної процедури. 4. Основні правила проведення медіаційної процедури. 5. Основні техніки медіації: техніка постановки запитань, техніка «Кільце». 6. Методи медіації.	Семінарське заняття 2 1. Премедіація або підготовка до медіації як процес налагодження контактів зі сторонами. Етапи фази премедіації. 2. Комфорт та психологічний клімат як важлива умова медіаційної процедурим. 3. Стадії медіації, їх загальна характеристика. 4. Постмедіація як факультативна стадія медіаційної процедури. 5. Основні правила проведення медіаційної процедури. 6. Основні техніки медіації. 7. Особливості практичного застосування медіації.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Ознайомлення сторін спору з особливостями процедури медіації як завдання медіатора. 2. Особливості створення атмосфери довіри. 3. Основні переваги постмедіаційної стадії. 4. Основні завдання постмедіаційної стадії. 5. Основні види запитань. 6. Прийоми активного слухання.	1, 14, 29-33, 37, 40, 41, 45-55, 57, 58, 60, 61
Тема 5. Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту			
Лекційне заняття 4 1. Ознаки та правова природа медіаційної угоди. 2. Зміст угоди за результатами медіації. 3. Істотні умови медіаційної угоди.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Обов'язкові реквізити та форма медіаційної угоди (угоди про	1, 8, 14, 29-33, 37, 39, 47, 51, 52, 54, 57, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
4. Різновиди медіаційних угод. 5. Медіаційне застереження як положення про можливість застосування медіації. 6. Умови і порядок виконання угоди, укладеної за результатами медіації.		примирення). 2. Основні умови укладення медіаційної угоди. 3. Характерні риси медіаційної угоди як різновиду правочину або цивільно-правового договору. 4. Медіаційна та мирова угода при врегулюванні правових спорів. 5. Відмінності медіаційної угоди від мирової угоди. 6. Медіаційні застереження: загальне застереження; застереження про медіацію як факультативний спосіб розгляду спору; застереження про медіацію, обмежену певним терміном. 7. Поняття медіаційного договору, загальна характеристика його	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		істотних умов. 8. Значення медіаційного договору у вирішенні конфлікту. 9. Договір, укладений за результатами медіації, як закріплення домовленостей сторін медіації. 10. Захист прав у разі порушення умов медіаційної угоди. 11. Правові наслідки невиконання медіаційної угоди. 12. Примусове виконання договору за результатами медіації.	
Тема 6. Учасники та сторони медіації			
Лекційне заняття 5 1. Право на медіацію: зміст і особливості реалізації. 2. Медіатор як суб'єкт проведення медіації, його правовий статус. 3. Основні вимоги до професії медіатора. 4. Основні критерії психологічного	Семінарське заняття 3 1. Загальна характеристика правовідносин у медіації. 2. Медіатор як суб'єкт проведення медіації, його правовий статус. 3. Основні вимоги до професії медіатора. 4. Основні функції медіатора.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація – окремий інститут права. 2. Суб'єкти права на медіацію. 3. Механізми регулювання	1, 10, 12-19, 23, 29-34, 38, 42, 44, 45, 54, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
профілю медіатора. 5. Сторони медіації. Правовий статус сторін медіації. 6. Представництво інтересів сторін у медіації.	5. Сторони медіації. Правові умови участі сторін у медіації. 6. Критерії ефективності медіаційної процедури. 7. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів.	діяльності медіаторів. 4. Єдиний реєстр медіаторів України (ЄРМУ) як електронна база даних осіб, які набули право на зайняття діяльністю у сфері медіації. 5. Відповідальність медіатора: види, підстави та порядок притягнення. 6. Роль медіатора у процедурі медіації. 7. Медіатор як менеджер процесу. 8. Угодоздатність як вольова характеристика сторони медіації. 9. Особливості участі фізичної особи в медіації. 10. Юридична особа як сторона медіації. 11. Особливості правового статусу суб'єкта владних повноважень як сторони медіації. 12. Основні права та	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		обов'язки сторін медіації. 13. Морально-психологічні умови участі сторони в медіації. 14. Переговори як комплекс різних видів діяльності. 15. Психологічна готовність сторін до переговорів та співробітництва. Роль медіації» для сторін конфлікту. 16. Особливості участі представника в медіації. 17. Роль медіатора та учасників у процесі медіації.	
Тема 7. Професійна компетентність медіатора			
Лекційне заняття 6 1. Медіатор як професія. Поняття компетентності медіатора. 2. Техніки медіатора. 3. Поняття невербальної (несловесної) комунікації та її види. 4. Робота з емоціями у процесі		Питання для самостійного опрацювання: 1. Конфліктологічна компетентність медіатора. 2. Комунікативна компетентність медіатора. 3. Процедурна	11, 13, 14, 22, 23, 29-33, 40, 44-53, 55, 59-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
медіації. 5. Кваліфікаційні вимоги до медіатора. 6. Компетентності медіатора.		компетентність медіатора. 4. Рефлексивна компетентність медіатора. 5. Правова компетентність медіатора. 6. Активне слухання – навичка медіатора «слухати і чути». 7. Невербальна комунікація як система знаків. 8. Мистецтво постановки запитань у медіації. 9. Техніка правильного ставлення запитань. 10. Перефразування (переформулювання) – базовий інструмент медіатора. 11. Загальнолюдські емоції та емоції в діяльності медіатора. 12. Основні компетенції медіатора: комунікативна компетенція, аналітичне мислення та дослідження інтересів сторін, емоційна	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		компетентність, переговорна компетентність.	
Тема 8. Етика медіаційної процедури			
	Семінарське заняття 4 1. Етичні засади медіації. 2. Безсторонність медіатора як центральна концепція у процесі медіації. 3. Конфлікт інтересів у медіації. 4. Конфіденційність у професійній діяльності медіатора. 5. Етичні основи професійної діяльності медіатора. 6. Європейський кодекс етики медіаторів. 7. Етичні аспекти процедури медіації та врегулювання конфлікту.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Самовизначення – фундаментальний принцип медіації. 2. Основні стандарти та принципи акредитації медіаторів. 3. Вибір медіатора – невід’ємне право сторін медіації. 4. Медіатор – гарант справедливості процесу медіації. 5. Механізми саморегулювання у медіаторській спільноті. 6. Кодекс професійної етики медіаторів від 19 лютого 2022 року. 7. Етичні аспекти винагороди та реклами	1, 14, 20, 23, 24, 26, 29-33, 47, 51, 54, 59

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		діяльності медіатора. 8. Відповідальність медіатора за порушення професійної етики. 9. Компетентність та призначення медіатора. 10. Винагорода медіатора та інші витрати на проведення медіації. 11. Маркетинг та просування послуг медіації. 12. Незалежність і безсторонність медіатора. 13. Обставини призупинення процедури медіації. 14. Етична сторона укладення угоди за результатами медіації.	
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста			
Тема 9. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності			
Лекційне заняття 7 1. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності. 2. Особливості участі адвоката у процедурі посередництва в якості	Семінарське заняття 5 1. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності. 2. Особливі ознаки участі адвоката в урегулюванні правових спорів у	Питання для самостійного опрацювання: 1. Надання адвокатом допомоги у врегулюванні	1, 3, 4, 7, 9-11, 14, 20, 22, 29-34, 37-41, 45, 51, 57, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
медіатора. 3. Моральні та спеціальні вимоги до адвоката-медіатора. 4. Роль адвоката у процесі медіації. 5. Специфіка надання правової допомоги адвокатом учасникам кримінального провадження при проведенні медіації.	якості медіатора. 3. Моральні та спеціальні вимоги до адвоката-медіатора. 4. Участь адвоката у процесі медіації як представника сторони. 5. Участь адвоката у процесі медіації як суб'єкта здійснення медіаційної процедури. 6. Специфіка надання правової допомоги адвокатом учасникам кримінального провадження при проведенні медіації.	юридичних конфліктів. 2. Вирішення адвокатом питання щодо «медіабельності» конфлікту (спору). 3. Позитивні та негативні моменти участі адвоката у процесі медіації, їх загальна характеристика.	
Тема 10. Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності			
	Семінарське заняття 6 1. Медіація як нова функція нотаріату та особливий вид нотаріальної діяльності. 2. Функції медіатора при здійсненні нотаріальної діяльності. 3. Особливості участі нотаріуса у процедурі посередництва в якості медіатора. 4. Роль і значення медіації у нотаріальній діяльності. 5. Перспективи надання нотаріусами функцій медіації в Україні.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Нотаріус як медіатор. Фундаментальні медіаційні навички для нотаріуса. 2. Основні можливості та особливості залучення нотаріусів до сфери медіації. 3. Медіація в діяльності нотаріусів України: теорія і практика.	1, 8, 9, 14, 15, 18, 20, 21, 29-33, 35, 37, 39, 41, 42, 48, 51, 53, 58-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	6. Зарубіжний досвід запровадження медіації у нотаріальну діяльність.		
Тема 11. Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у судовому процесі			
Лекційне заняття 8 1. Поняття судової медіації, її особливості та недоліки. 2. Загальні та особливі вимоги до судді-медіатора. 3. Суддя як медіатор у правових спорах. 4. Можливість поєднання судового процесу та процедури медіації. 5. Особливості медіації у кримінальному провадженні. 6. Роль процедур медіації у цивільному процесі.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в діяльності судді. 2. Актуальна проблеми медіації в юрисдикційному процесі. Медіація у кримінальному процесі України. 3. Медіація в адміністративному судочинстві України. 4. Особливості судової медіації у сфері адміністративного судочинства. 5. Медіація у цивільному процесі: перспективи та міжнародний досвід.	1, 3, 4, 7, 9, 14, 19, 25, 27-33, 35, 36, 41, 43, 45, 47, 51, 53, 56-58
Тема 12. Медіація у діяльності прокурора			
		Питання для самостійного опрацювання:	1, 7, 14, 17, 27, 29-33, 36, 37, 43, 47, 51, 53, 56, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		1. Переговори та медіація у кримінальному провадженні. 2. Можливості застосування медіації у сфері прокурорської діяльності. 3. Правові аспекти медіації у кримінальних справах. 4. Прокурорська медіація у кримінальному провадженні. 5. Інститут медіаторів в органах прокуратури як дієвий спосіб вирішення судових справ. 6. Ініціювання процедури медіації прокурором. 7. Роль прокурора при застосуванні медіації сторонами конфлікту.	
Тема 13. Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців			
Лекційне заняття 9 1. Медіація на стадії виконання судових рішень. 2. Державний або приватний		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в діяльності	1, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 25, 29-33, 35-37, 40, 45, 47, 51-54, 58, 61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
виконавець як медіатор. 3. Медіативні повноваження виконавця-медіатора, їх загальна характеристика. 4. Переваги медіації та мирової угоди у виконавчому провадженні.		державного виконавця та приватного виконавця. 2. Актуальність методів медіації у виконавчому провадженні. 3. Медіація у виконавчому провадженні: нові виклики та напрями реалізації. 4. Медіація у виконавчому провадженні: міжнародний досвід та перспективи для України.	
Тема 14. Медіація у сфері міжнародних відносин			
	Семінарське заняття 7 1. Посередництво та медіація у вирішенні міжнародних конфліктів. 2. Форми медіації на міжнародному рівні. 3. Метод безпосередніх переговорів між посередником-медіатором і сторонами спору. 4. Основні елементи медіації, які використовуються на міжнародному рівні. 5. Розвиток медіації у сучасному світі.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Сутність «човникових переговорів» у сучасних міжнародних відносинах. 2. Колективна медіація як специфічна форма групового посередництва. 3. Досвід застосування медіації у сфері міжнародних комерційних відносин.	13, 14, 18, 24-33, 37, 39, 41, 44, 47, 52, 61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	6. Спільні риси технології медіації та відомої «Гарвардської моделі переговорів». 7. Медіація в сучасному світі та перспективи її розвитку в Україні.	4. ООН, ОБСЄ, СОТ як найвідоміші міжнародні організації-медіатори. 5. Головні досягнення міжнародних медіаційних зусиль ОБСЄ. 6. Практика медіації за законодавством зарубіжних країн. 7. Культурно-психологічні чинники, які перешкоджають впровадженню медіації. 8. Сучасні медіативні процеси у світі та особливості їх впровадження в Україні.	

Таблиця 4.4.2. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль 1. Загальна теорія медіації			
Тема 1. Поняття та правова природа медіації			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Посередництво як спосіб урегулювання конфліктів у країнах стародавньої цивілізації – Фінікії та Вавилоні. 2. Медіація в країнах Стародавнього Сходу та Азії. 3. Суспільно-правовий інститут посередництва у Стародавній Греції. 4. «Медіабельність» у Стародавньому Римі. 5. Медіація у період середньовіччя.	1, 29-33, 37, 40, 41, 46-51, 59, 60

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		6. Історичний аспект розвитку інституту медіації в Європі. 7. Історичні передумови впровадження медіації в Україні. 8. Сучасне розуміння медіаційної процедури. 9. Дискурс наукових досліджень поняття медіації. 10. Теоретичні підходи науковців до визначення поняття «медіація».	
Тема 2. Принципи, види та моделі медіації			
Лекційне заняття 1 1. Основні принципи та засади медіації. 2. Характеристика видів медіації. 3. Моделі медіації: позасудова, присудова та судова. 4. Загальна характеристика основних моделей медіації.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття принципів медіації як альтернативного способу захисту прав людини і громадянина. 2. Зміст та значення принципу самовизначення сторін медіації. 3. Класифікація медіації за	1, 14, 29-33, 37, 47, 51, 52, 54, 57, 59-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		сферою виникнення конфліктної ситуації: сімейна медіація; медіація в адміністративних справах; медіація у галузі корпоративного управління; комерційна медіація. 4. Оціночна медіація. 5. Медіація з однією стороною. 6. Превентивна медіація як спосіб досягнення домовленостей, а не вирішення конфлікту. 7. Моделі медіації за суб'єктністю медіатора: юрисдикційна та позаюрисдикційна. 8. Моделі медіації за метою медіації. 9. Стимулятивна, трансформативна, нарративна, гуманістична, директивна моделі медіації та їх характеристика.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
Тема 3. Нормативне регулювання медіації			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в українському праві. 2. Загальна характеристика і основні положення Закону України «Про медіацію». 3. Указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011 «Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні». 4. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації). 5. Міжнародні стандарти медіації. 6. Європейські стандарти медіації. 7. Конвенція ООН «Про міжнародні угоди за результатами медіації»	1, 13, 14, 18, 20-28, 30, 54

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		(Сінгапурська Конвенція) від 7 серпня 2019 року.	
Тема 4. Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації			
Лекційне заняття 2 1. Загальна характеристика медіаційної процедури. 2. Стадії медіації, їх загальна характеристика. 3. Постмедіація як факультативна стадія медіаційної процедури. 4. Основні правила проведення медіаційної процедури. 5. Основні техніки медіації: техніка постановки запитань, техніка «Кільце». 6. Методи медіації.	Семінарське заняття 1 1. Премедіація або підготовка до медіації як процес налагодження контактів зі сторонами. Етапи фази премедіації. 2. Комфорт та психологічний клімат як важлива умова медіаційної процедурим. 3. Стадії медіації, їх загальна характеристика. 4. Постмедіація як факультативна стадія медіаційної процедури. 5. Основні правила проведення медіаційної процедури. 6. Основні техніки медіації. 7. Особливості практичного застосування медіації.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Ознайомлення сторін спору з особливостями процедури медіації як завдання медіатора. 2. Особливості створення атмосфери довіри. 3. Основні переваги постмедіаційної стадії. 4. Основні завдання постмедіаційної стадії. 5. Основні види запитань. 6. Прийоми активного слухання.	1, 14, 29-33, 37, 40, 41, 45-55, 57, 58, 60, 61
Тема 5. Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Обов'язкові реквізити та форма медіаційної угоди (угоди про	1, 8, 14, 29-33, 37, 39, 47, 51, 52, 54, 57, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		примирення). 2. Основні умови укладення медіаційної угоди. 3. Характерні риси медіаційної угоди як різновиду правочину або цивільно-правового договору. 4. Медіаційна та мирова угода при врегулюванні правових спорів. 5. Відмінності медіаційної угоди від мирової угоди. 6. Медіаційні застереження: загальне застереження; застереження про медіацію як факультативний спосіб розгляду спору; застереження про медіацію, обмежену певним терміном. 7. Поняття медіаційного договору, загальна характеристика його	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		істотних умов. 8. Значення медіаційного договору у вирішенні конфлікту. 9. Договір, укладений за результатами медіації, як закріплення домовленостей сторін медіації. 10. Захист прав у разі порушення умов медіаційної угоди. 11. Правові наслідки невиконання медіаційної угоди. 12. Примусове виконання договору за результатами медіації.	
Тема 6. Учасники та сторони медіації			
	Семінарське заняття 2 1. Загальна характеристика правовідносин у медіації. 2. Медіатор як суб'єкт проведення медіації, його правовий статус. 3. Основні вимоги до професії медіатора. 4. Основні функції медіатора.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація – окремий інститут права. 2. Суб'єкти права на медіацію. 3. Механізми регулювання	1, 10, 12-19, 23, 29-34, 38, 42, 44, 45, 54, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	5. Сторони медіації. Правові умови участі сторін у медіації. 6. Критерії ефективності медіаційної процедури. 7. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів.	діяльності медіаторів. 4. Єдиний реєстр медіаторів України (ЄРМУ) як електронна база даних осіб, які набули право на зайняття діяльністю у сфері медіації. 5. Відповідальність медіатора: види, підстави та порядок притягнення. 6. Роль медіатора у процедурі медіації. 7. Медіатор як менеджер процесу. 8. Угодоздатність як вольова характеристика сторони медіації. 9. Особливості участі фізичної особи в медіації. 10. Юридична особа як сторона медіації. 11. Особливості правового статусу суб'єкта владних повноважень як сторони медіації. 12. Основні права та	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		обов'язки сторін медіації. 13. Морально-психологічні умови участі сторони в медіації. 14. Переговори як комплекс різних видів діяльності. 15. Психологічна готовність сторін до переговорів та співробітництва. Роль медіації» для сторін конфлікту. 16. Особливості участі представника в медіації. 17. Роль медіатора та учасників у процесі медіації.	
Тема 7. Професійна компетентність медіатора			
Лекційне заняття 3 1. Медіатор як професія. Поняття компетентності медіатора. 2. Техніки медіатора. 3. Поняття невербальної (несловесної) комунікації та її види. 4. Робота з емоціями у процесі		Питання для самостійного опрацювання: 1. Конфліктологічна компетентність медіатора. 2. Комунікативна компетентність медіатора. 3. Процедурна	11, 13, 14, 22, 23, 29-33, 40, 44-53, 55, 59-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
медіації. 5. Кваліфікаційні вимоги до медіатора. 6. Компетентності медіатора.		компетентність медіатора. 4. Рефлексивна компетентність медіатора. 5. Правова компетентність медіатора. 6. Активне слухання – навичка медіатора «слухати і чути». 7. Невербальна комунікація як система знаків. 8. Мистецтво постановки запитань у медіації. 9. Техніка правильного ставлення запитань. 10. Перефразування (переформулювання) – базовий інструмент медіатора. 11. Загальнолюдські емоції та емоції в діяльності медіатора. 12. Основні компетенції медіатора: комунікативна компетенція, аналітичне мислення та дослідження інтересів сторін, емоційна	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		компетентність, переговорна компетентність.	
Тема 8. Етика медіаційної процедури			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Самовизначення – фундаментальний принцип медіації. 2. Основні стандарти та принципи акредитації медіаторів. 3. Вибір медіатора – невід’ємне право сторін медіації. 4. Медіатор – гарант справедливості процесу медіації. 5. Механізми саморегулювання у медіаторській спільноті. 6. Кодекс професійної етики медіаторів від 19 лютого 2022 року. 7. Етичні аспекти винагороди та реклами	1, 14, 20, 23, 24, 26, 29-33, 47, 51, 54, 59

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		діяльності медіатора. 8. Відповідальність медіатора за порушення професійної етики. 9. Компетентність та призначення медіатора. 10. Винагорода медіатора та інші витрати на проведення медіації. 11. Маркетинг та просування послуг медіації. 12. Незалежність і безсторонність медіатора. 13. Обставини призупинення процедури медіації. 14. Етична сторона укладення угоди за результатами медіації.	
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста			
Тема 9. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності			
Лекційне заняття 4 1. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності. 2. Особливості участі адвоката у процедурі посередництва в якості	Семінарське заняття 3 1. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності. 2. Особливі ознаки участі адвоката в урегулюванні правових спорів у	Питання для самостійного опрацювання: 1. Надання адвокатом допомоги у врегулюванні	1, 3, 4, 7, 9-11, 14, 20, 22, 29-34, 37-41, 45, 51, 57, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
медіатора. 3. Моральні та спеціальні вимоги до адвоката-медіатора. 4. Роль адвоката у процесі медіації. 5. Специфіка надання правової допомоги адвокатом учасникам кримінального провадження при проведенні медіації.	якості медіатора. 3. Моральні та спеціальні вимоги до адвоката-медіатора. 4. Участь адвоката у процесі медіації як представника сторони. 5. Участь адвоката у процесі медіації як суб'єкта здійснення медіаційної процедури. 6. Специфіка надання правової допомоги адвокатом учасникам кримінального провадження при проведенні медіації.	юридичних конфліктів. 2. Вирішення адвокатом питання щодо «медіабельності» конфлікту (спору). 3. Позитивні та негативні моменти участі адвоката у процесі медіації, їх загальна характеристика.	
Тема 10. Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Нотаріус як медіатор. Фундаментальні медіаційні навички для нотаріуса. 2. Основні можливості та особливості залучення нотаріусів до сфери медіації. 3. Медіація в діяльності нотаріусів України: теорія і практика.	1, 8, 9, 14, 15, 18, 20, 21, 29-33, 35, 37, 39, 41, 42, 48, 51, 53, 58-61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 11. Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у судовому процесі			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в діяльності судді. 2. Актуальна проблеми медіації в юрисдикційному процесі. Медіація у кримінальному процесі України. 3. Медіація в адміністративному судочинстві України. 4. Особливості судової медіації у сфері адміністративного судочинства. 5. Медіація у цивільному процесі: перспективи та міжнародний досвід.	1, 3, 4, 7, 9, 14, 19, 25, 27-33, 35, 36, 41, 43, 45, 47, 51, 53, 56-58
Тема 12. Медіація у діяльності прокурора			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Переговори та медіація у кримінальному	1, 7, 14, 17, 27, 29-33, 36, 37, 43, 47, 51, 53, 56, 58

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		провадженні. 2. Можливості застосування медіації у сфері прокурорської діяльності. 3. Правові аспекти медіації у кримінальних справах. 4. Прокурорська медіація у кримінальному провадженні. 5. Інститут медіаторів в органах прокуратури як дієвий спосіб вирішення судових справ. 6. Ініціювання процедури медіації прокурором. 7. Роль прокурора при застосуванні медіації сторонами конфлікту.	
Тема 13. Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців			
Лекційне заняття 5 1. Медіація на стадії виконання судових рішень. 2. Державний або приватний виконавець як медіатор. 3. Медіативні повноваження		Питання для самостійного опрацювання: 1. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.	1, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 25, 29-33, 35-37, 40, 45, 47, 51-54, 58, 61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
виконавця-медіатора, їх загальна характеристика. 4. Переваги медіації та мирової угоди у виконавчому провадженні.		2. Актуальність методів медіації у виконавчому провадженні. 3. Медіація у виконавчому провадженні: нові виклики та напрями реалізації. 4. Медіація у виконавчому провадженні: міжнародний досвід та перспективи для України.	
Тема 14. Медіація у сфері міжнародних відносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Сутність «човникових переговорів» у сучасних міжнародних відносинах. 2. Колективна медіація як специфічна форма групового посередництва. 3. Досвід застосування медіації у сфері міжнародних комерційних відносин. 4. ООН, ОБСЄ, СОТ як найвідоміші міжнародні	13, 14, 18, 24-33, 37, 39, 41, 44, 47, 52, 61

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		організації-медіатори. 5. Головні досягнення міжнародних медіаційних зусиль ОБСЄ. 6. Практика медіації за законодавством зарубіжних країн. 7. Культурно-психологічні чинники, які перешкоджають впровадженню медіації. 8. Сучасні медіативні процеси у світі та особливості їх впровадження в Україні.	

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)» (для студентів спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» за результатами вивчення навчальної дисципліни)

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Модуль 1. Загальна теорія медіації		
Тема 1. Поняття та правова природа медіації.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань (1бал x 2 завдання = 2 бали; далі – 2 бали)	2
	<i>Разом:</i>	2
Тема 2. Принципи, види та моделі медіації.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	5
Тема 3. Нормативне регулювання медіації.	1. Тестування	–
	2. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	2
Тема 4. Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	5
Тема 5. Медіаційна угода як результат врегулювання конфлікту.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	2

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Тема 6. Учасники та сторони медіації.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	5
Тема 7. Професійна компетентність медіатора.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Тема 8. Етика медіаційної процедури.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	2. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	5
Поточна модульна робота 1		22
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста		
Тема 9. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	5
Тема 10. Застосування процедур медіації у нотаріальній діяльності.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	5
Тема 11. Медіація у професійній діяльності судді. Роль медіації у судовому процесі.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Тема 12. Медіація у діяльності прокурора.	1. Тестування	–
	2. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Тема 13. Медіація на стадії виконання судових рішень у діяльності державного та приватного виконавців.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Тема 14. Медіація у сфері міжнародних відносин.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	3
	2. Тестування	
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	5
Поточна модульна робота 2		29
Залік		–
Разом за семестр		100

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 5.3. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика медіації (посередництво)»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	4. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
	5. Створення і демонстрація презентації для супроводу доповіді з питань для обговорення на семінарському занятті.	
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (23. 07. 96). Ст. 141.

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

11. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.

12. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.

13. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

14. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 р. № 1875-IX. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20>.

15. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.

16. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1403-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.

17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

18. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.

19. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

20. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації): наказ Міністерства соціальної політики України від 17 серпня 2016 р. № 892. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16>.

21. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг: наказ Міністерства соціальної політики України від 23 червня 2020 р. № 429. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20>.

22. Про затвердження Порядку ведення Координаційним центром з надання правової допомоги Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Порядку проведення конкурсного відбору медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги: наказ Міністерства юстиції України від 28 листопада 2022 р. № 5298/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1499-22>.

23. Статут ГО «Національна асоціація медіаторів України»: рішення установчих зборів засновників ГО «Національна асоціація медіаторів України» від 20 серпня 2014 р., протокол №1/2014. URL : <http://namu.com.ua/ua/resources/publications/statut.pdf>.

24. European Code of Conduct for Mediators. URL : <http://www.euromed-justice-iii.eu/document/eu-european-code-conduct-mediators>.

25. Директива 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах» :

міжнародний документ від 21 травня 2008 р. URL : <https://ukrmediation.com.ua/images/DOCS/Model-documents/mediation-directive-ukr.pdf>.

26. Кодекс етики медіатора: міжнародний документ від 2 червня 2004. URL : <https://ukrmediation.com.ua/ua/pro-tsentr/kodeks-etyky-mediatora/2-kodeks-etyky-mediatora>.

27. Рекомендація N R (99) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам – членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах: міжнародний документ від 15.09.1999 № R(99)19. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_828.

28. Рекомендація Rec (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в цивільних справах: міжнародний документ від 15.09.1999 № R(99)19. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2002_10_2002_09_18_1.pdf.

Основні інформаційні джерела:

29. Конфліктологія та медіація : навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2022. 249 с.

30. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.

31. Озерський І. В. Актуальні проблеми медіації в юрисдикційному процесі України : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 248 с.

32. Рахліс В. Переговори і медіація : підручник для підготовки професійного переговорника / В. Л. Рахліс, О. О. Павленко. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 344 с.

33. Управління конфліктами : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук. 2-е вид., допов. Львів : «Львівська політехніка», 2019. 192 с.

Додаткові інформаційні джерела:

34. Адвокат та медіація : посібник / Г. Гаро, А. Зернова, Г. Єременко, Р. Коваль, С. Погоріла, В. Поліщук, О. Помазановська, Л. Романадзе, М. Сасенко, В. Ситюк. Харків : ФАКТОР-МЕДІА, 2022. 112 с.

35. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів. За редакцією Н. Ю. Голубевої. Одеса: 2020. 344 с.

36. Альтернативні способи вирішення спорів у кримінальному провадженні / Волкотруб С. Г., Крушинський С. А., Луцик В. В. та ін. ; під ред. У. Гелльманна, В. В. Луцика. Хмельницький, 2015. 204 с.

37. Альтернативні способи вирішення спорів. За заг. ред. Ю. Д. Притики. Харків : Право, 2019. 264 с.
38. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. Київ : Алерта, 2017. 260 с.
39. Бобровник С. В. Компроміс і конфлікт у праві : антрополого-комунікативний підхід до аналізу : монографія. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2011. 384 с.
40. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / І. В. Ващенко, М. І. Кляп. Київ : Знання, 2013. 407 с.
41. Вступ до альтернативного вирішення спорів: навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.]; під ред. У. Гелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2017. 234 с.
42. Герасіна Л. М., Панов М. І. Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз : монографія. Харків : Право, 2018. 112 с.
43. Грень Н. М. Реалізація права людини на справедливий суд шляхом процедури присудової медіації: теоретико-правове дослідження : дис. канд. юрид. наук. Львів, 2016. 250 с.
44. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 456 с.
45. Іванов В. М. Юридична конфліктологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : МАУП, 2004. 224 с.
46. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2012. 128 с.
47. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
48. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Герасіна Л. М., Требін М. П., Сахань О. М., Воднік В. Д. Харків : Право, 2021. 224 с.
49. Конфліктологія: Навч. посіб. За заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової К.: КНЕУ, 2003. 315 с.
50. Конфліктологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. юридич. спец. За ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. Харків : Право, 2002. 256 с.
51. Лeko Б. Медіація: підручник / Б. Лeko, Г. Чуйко. Чернівці : Книги–XXI, 2014. 520 с.
52. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка», 2015. 199 с.

53. Любченко Я. П. Альтернативні способи вирішення правових спорів: теоретико-правовий аспект : дис. канд. юр. наук : 12.00.01 / Любченко Я. П. Харків, 2018. 254 с.
54. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 276 с.
55. Нагаєв В. М. Конфліктологія : Курс лекцій (модульний варіант): навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 198 с.
56. Нестор Н. В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблеми теорії та практики: монографія. Київ : Алерта, 2018. 182 с.
57. Практика медіації : словник-довідник / уклад. : С. О. Гарькавець, Л. П. Волченко. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2019. 128 с.
58. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укл.: В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL: https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2018/05/Curriculum_Mediation_print.pdf.
59. Психологія конфліктів: навч. посіб. / Н. В. Партико. Львів : Львівська політехніка, 2019. 132 с.
60. Скібіцька Л. І. Конфліктологія : навч. посібник Київ : Центр учбової літератури, 2007. 384 с.
61. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 168 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Теорія і практика медіації (посередництво): завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання/ Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
2. Теорія і практика медіації (посередництво): Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3579>.